Časová a paměťová složitost

ZPRACUJE: Mystik

Blumův teorém? Ostrost hierarchie tříd složitostí? časově/prostorově konstruovatelné funkce?

Obsah

- 1 Složitost
  - 1.1 Nedeterminismus a složitost
- 2 Třídy složitosti
- 3 Redukce a úplnost
- 4 SAT problém

Složitost

Složitost

vyjádření použitých zdrojů jako funkce závisející na velikosti vstupu

Určujeme:

- složitost nejhoršího případu (nejčastější)
- nejlepšího případu
- průměrného případu (vážený průměr dle pravděpodobnosti)

Časová složitost

počet kroků výpočtu (cena kroků může být shodná nebo i rozdílná)

Paměťová složitost

potřebný počet buněk pásky (nepočítáme vstup)

Asymptotické omezení složitosti

pro dostatečně velké vstupy se složitost stále více blíží k asymptotické složitosti (s tolerancí danou násobením nějakými konstantami)

Asymptotické horní omezení funkce f(n) je množina funkcí:

$$O(f(n)) = \{g(n) \mid \exists c, n_0 \in \mathbb{N} \ \forall n \in \mathbb{N} : n \ge n_0 \Rightarrow 0 \le g(n) \le c \cdot f(n)\}$$

Asymptotické dolní omezení funkce f(n) je množina funkcí:

$$\Omega(f(n)) = \{g(n) \mid \exists c, n_0 \in \mathbb{N} \ \forall n \in \mathbb{N} : n \ge n_0 \Rightarrow 0 \le c \cdot f(n) \le g(n)\}$$

Asymptotické oboustranné omezení funkce f(n) je množina funkcí:

$$\Theta(f(n)) = \{g(n) \mid \exists c_1, c_2, n_0 \in \mathbb{N} \ \forall n \in \mathbb{N} : n \ge n_0 \Rightarrow 0 \le c_1 \cdot f(n) \le g(n) \le c_2 \cdot f(n)\}$$

- Složitost výpočtu TS není příliš odlišná od současných počítačů
- Je-li prostorová složitost n pak časová složitost nemůže být nižší než n+1 (jednoduše by nebylo kdy toho tolik zapsat)
- Je-li jazyk přijímán vícepáskovým TS v čase t(n) je také přijímán jednopáskovým TS v čase t(n)²

Nedeterminismus a složitost

Nedeterministický TS lze simulovat deterministickým TS, ale jen za cenu exponenciálního nárůstu času.

Nedeterminismus nepřináší nic z pohledu vyčíslitelnosti, ale výrazně ovlivňuje složitost

P = NP ?

nejslavnější problém současné teoretické informatiky

pokud by se ukázalo, že libovolný NP-úplný jazyk je ve třídě P pak by muselo platit P = NP, naopak důkaz, že některý z NP-plných jazyků leží mimo P by znamenal $P \subset NP$

Třídy složitosti

1 z 3 29.5.2011 17:28

Hierarchie

(od nejsložitějších k nejméně složitým)

Vrchol hierarchie

- RE
- R
- PR

Třídy nad exponenciální složitostí

- ELEMENTARY
- k-NEXP
- k-EXP

Exponenciální třídy

- EXPSPACE = NEXPSPACE
- NEXP
- EXP

Polynomiální třídy

(jsou v ní všechny prakticky dobře řešitelné problémy)

- PSPACE = NPSPACE
- NP
- P

Logaritmické třídy

- NLOGSPACE
- LOGSPACE
- LOG
- Konstantní složitost

(nezávisí na délce vstupu)

Vysvětlení značení:

- ... deterministický
- N... nedeterministický
- ...SPACE prostorová složitost
- jinak časová složitost
- RE rekurzivně vyčíslitelné
- R rekurzivní
- PR primitivně rekurzivní
- ELEMENTARY nekonečná věž exponenciál
- k-EXP věž exponenciál o výšce k (₂^{2···2²})
- EXP exponenciální závislost (2^{nk})
- P polynomická závislost (n^k)
- LOG logaritmická závislost (klog_x(n))

(pozn.: n - délka vstupu, k - konstanta)

Redukce a úplnost

$\mathcal{R}$ -redukce

jazyk L_1 je $\mathcal{R}$ -redukovatelný na L_2 jestliže existuje funkce f třídy $\mathcal{R}$ taková, že $w \in L_1 \Leftrightarrow f(w) \in L_2$ - značíme $L_1 \leq_{\mathcal{R}}^m L_2$

(tj. jde o převod jednoho problému na problém jiný převodní funkcí, která má složitost $\mathcal{R}$)

Pokud je L_1 P-redukovatelný na L_2 , který je ve třídě P, pak i L_1 je ve třídě P. Pokud je L_1 P-redukovatelný na L_2 , který není ve třídě P, pak i L_1 není ve třídě P.

Jazyk C-těžký (angl. C-hard)

Jazyk L_0 je C-těžký vzhledem k $\mathcal{R}$ -redukci jestliže $\forall L \in C: L \leq_{\mathcal{R}}^m L_0$ (tj. všechny jazyky třídy C Ize na tento jazyk redukovat)

Jazyk C-úplný (angl. C-full)

Jazyk L_0 je C-úplný pokud je C-těžký a patří do třídy C

Nejběžnější typy redukce a úplnosti:

- jazyky NP, PSPACE, EXP jsou P-úplné
- jazyky P, NLOGSPACE jsou DLOGSPACE-úplné
- jazyky NEXP jsou EXP-úplné

P-redukce odpovídá realizovatelné převoditelnosti problémů

SAT - problém

(problém splnitelnosti booleovských formulí)

SAT - problém

je dána množina proměnných V a množina klauzulí v konjunktivní normální formě nad V. Je tato množina klauzulí splnitelná?

- SAT-problém je NP-úplný vzhledem k P-redukci
- první problém, jehož NP-úplnost vzhledem k P-redukci byla dokázána
- Ize zkonstruovat NTS, který přijímá SAT v P čase

Cookův teorém

libovolný NP problém lze P-redukovat na SAT-problém

Kategorie: Státnice 2011 | Teoretická informatika

Stránka byla naposledy editována 29. 5. 2011 v 13:11.

3 z 3 29.5.2011 17:28